

Diskulogen

Forum för Diskussion och Dialog mellan DIS
styrelse och medlemmar

Redaktör: Björn Johansson, Vidingsjögatan 4, 582 67 LINKÖPING

Nummer 12

12 september 1988

INNEHÅLL

- VÅRA MEDLEMSBLAD
- KALLELSE TILL ÅRSMÖTE
- FÖRSLAG TILL STADGEÄNDRINGAR
- DIS FRAMTIDA ORGANISATION
- DIS PROGRAMKOMMITTÉ
- EKONOMI
- NORDISKT DIS-SEMINARIUM
- FÖRENINGSLOKALEN
- DIS PÅ BOKMÄSSAN
- DISGEN FÖR MACINTOSH
- TIPS FÖR DISGEN/MS-DOS
- EN TREDJE DISKETT FÖR DISGEN/MS-DOS

VÅRA MEDLEMSBLAD

Under det gångna året har du kanske undrat varför du har fått något nummer av DISKULOGEN istället för SLÄKT-FORSKAR-NYTT. På grund av hög belastning med andra uppgifter har PO inte hunnit med att ge ut SLÄKT-FORSKAR-NYTT. Vi förstår att du, som inte haft information om förhållandena, kanske undrat vad som 'är på gång'.

Eftersom styrelsen är angelägen att få ut aktuell information till medlemmarna, kommer framöver DISKULOGEN, utöver att vara språkrör kring DIS-program, också att bli styrelsens kanal med ambitionen att regelbundet ges ut med 4-6 nummer per år.

Detta betyder på intet sätt att SFN upphör. Med arrangemanget hoppas vi avlasta PO och ge honom möjlighet att efter tid och ork fortsätta det värdefulla arbetet med SFN.

Vi räknar självfallet med att SFN skall fortsätta att vara den initierade och faktafyllda tidskrift om modern släktforskning den alltid har varit och ser fram mot nästa nummer.

Som du kanske märkt, så ändrar DISKULOGEN stil då och då. Eftersom vi inte i skrivande stund har ett fungerande 'Desk Top' system för produktion av våra trycksaker, provar vi lite olika metoder. Snart har vi också en Laser-skrivare på plats med förutsättning att 'få lite ordning' på rutinerna. Men vi kommer att behålla namnet DISKULOGEN, nu med tolkningen 'DISKUSSION och diaLOG mellan DIS-medlemmar'!

Björn

OBS: ÅRSMÖTE!
29 OKTOBER KL 12.00
I LINKÖPING

KALLELSE TILL ÅRSMÖTE

Medlemmarna i Föreningen för datorhjälp i släktforskningen kallas härmed till ordinarie årsmöte

Lördagen den 29 oktober 1988 kl. 12.00

i IOGT-NTO:s lokaler, Stora Torget 4, Linköping (intill Sandrew-biograferna).

PROGRAM

- 12.00 - 12.30 Ankomstskaffe
12.30 - 14.00 Årsmötesförhandlingar
14.00 - 15.00 Lunch (t ex på närliggande Restaurang Hamlet)
15.00 - 16.00 Korta föredragningar
- DIS Släktforskarregister
 - Rapporter från Regionalföreningarna
 - DISGEN, DISREG
 - Projekt CLAES
 - DISMON, Databaser
- 16.00-17.00 Skilda diskussioner vid 'stationerna' med DISGEN, CLAES och DISMON.

DAGORDNING FÖR ÅRSMÖTET

1. Årsmötets öppnande. Fråga om årsmötet är behörigen sammankallat.
2. Val av ordförande och sekreterare för mötet.
3. Godkännande av dagordning.
4. Val av två justeringsmän för mötet.
5. Föredragning av styrelsens verksamhetsberättelse.
6. Föredragning av styrelsens förvaltningsberättelse.
7. Föredragning av revisonsberättelse.
8. Fråga om ansvarsfrihet för styrelsen.
9. Val av föreningens ordförande för 1 år.
10. Val av ytterligare minst 2 styrelsemedlemmar för 1 år
11. Val av revisor jämte suppleant för 1 år.
12. Val av valberedning.
13. Förslag från medlemmar som kommit styrelsen tillhanda senast 5 dagar före årsmötet.
14. Fastställande av medlemsavgift för 1989.
15. Styrelsens rapport beträffande bildandet av regionalföreningar.
16. Styrelsens förslag till stadgeändringar.
17. Övriga frågor.

Har Du förslag till kandidater för nästa års styrelse, kan du kontakta valberedningen genom Roland Karlsson, Brunörtsvägen 30, 590 62 LINGHEM.

Årets styrelsemedlemmar finner du på medlemsmatrikelns baksida.

FÖRSLAG TILL STADGEÄNDRINGAR

I avvaktan på att förutsättningar föreligger för en ev. övergång till förbundsorganisation föreslås följande smärre stadgeändringar (förslaget läggs fram för årsmötet under förutsättning att det godkänns på styrelsemötet den 19 oktober). Stadgarnas lydelse finner du i medlemsmatrikelns 2:a sida, dvs omslagets innersida och ändringarna avser punkt 4:

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse
- Val av ytterligare minst 2 styrelsemedlemmar för 1 år	- Styrelsen skall utöver ordföranden bestå av 6 eller 8 ledamöter valda för 2 år. Halva antalet väljs varje år.
- Val av revisor jämte suppleant	- Val av 2 revisorer jämte suppleanter
- Val av valberedning	- Val av valberedning bestående av minst 3 personer från minst 3 olika regioner

DIS FRAMTIDA ORGANISATION

Föreningen DIS är Sveriges äldsta, 8 år, och en av världens äldsta, föreningar för datorhjälp i släktforskningen. Föreningens tidskrift Släkt-Forskar-Nytt var troligen den första tidskrift i världen som ägnades åt temat datorer och släktforskning. Den banade väg för en snabb medlemsutveckling fastän de flesta medlemmar inte hade tillgång till dator.

De första programmen gjordes för stordator men ABC80 gav möjligheten att göra program för "vanligt" folk och det skapades ett "dataformat" för släktforskningen som visat sig vara anpassat till en fortsatt utveckling. DISGEN och DISREG såldes till ett antal pionjärer vars erfarenheter varit av stort värde för den vidare utvecklingen.

De två senaste åren har utvecklingen gått explosion-sartat genom att allt fler släktforskare fått tillgång till persondatorer. Medlemsantalet är nu över 800 och nästan varannan medlem har programmen.

Denna utveckling har gjort att föreningen inte haft personella resurser att tillfredsställa önskemål om möten och kurser i olika delar av landet. Tanken på lokala (regionala) föreningar har funnits länge. Vid 1987 års årsmöte togs första steget för att anpassa stadgarna till detta.

Syftet med dessa föreningar som i fortsättningen lämpligen bör kallas regionalföreningar är att inom DIS ram lokalt föra ut vårt budskap, hjälpa medlemmar som behöver det, ordna sammankomster etc samt givetvis att skaffa nya medlemmar.

Först på plan var DIS-VÄST som under Bertil Magnussons ledning på ett framgångsrikt sätt lyckats organisera DIS-medlemmarna inom området och värvat många nya medlemmar. Dom har t o m eget informationsblad.

I Stockholm kommer, på initiativ av Göran Tengnér, ett möte att hållas den 21 sept i Mariahissen för bildandet av regionalförening. Föreningens namn är inte klart men arbetsnamnet är DIS-STOCKHOLM.

I söder har kontakter tagits för att få ut inbjudan till DIS-medlemmar i Skåne, Blekinge, södra Småland och Öland för bildande av DIS-SYD. Sedan återstår DIS-ÖST och DIS-NORD, kanske dom redan är på väg fast vi inte vet om det.

När tillräckligt många regionalföreningar bildats skulle DIS eventuellt kunna ombildas till ett "förbund" med en förbundsstämma med ombud från regionalföreningarna (och ev direktanslutna). DIS-styrelsen skulle då ansvara för gemensamma projekt och ha det övergripande ansvaret för datorprogrammen.

Diskussioner har förts om arbetsfördelningen när det gäller utvecklingen av programmen och styrelsens uppfattning framgår av vad som sägs under punkten DIS PROGRAM-KOMMITTÉ.

DIS styrelse anser det angeläget att DIS är en enad organisation och att följaktligen medlemsskap i DIS är förutsättningen för medlemsskap i en regionalförening.

Det är styrelsens förhoppning att DIS "växtvärk" skall kunna hanteras på ett konstruktivt sätt så att DIS även i framtiden skall vara den sammanhållande faktor som krävs för att på ett effektivt sätt använda datorhjälpmedel i släktforskningens tjänst.

DIS PROGRAM-KOMMITTÉ

En av våra medlemmar i Göteborg, Kjell Weber, har efterlyst en programkommitté för kanalisering av synpunkter på programmen och för diskussioner om förbättringar. Önskemålet har också varit att garantera kontinuitet oberoende av personförändringar.

Detta har diskuterats inom styrelsen och med medlemmar inom Göteborgsområdet och styrelsen föreslår följande:

1. Verksamheten sker på uppdrag av styrelsen och en sammanställande utses som fortlöpande rapporterar till styrelsen.
2. För att gruppen skall kunna sammanträda på ett effektivt sätt bör den inte ha mera än 10 medlemmar.
3. Endast EN godkänd version av DIS programvara per datortyp skall gälla och spridas utanför programkommittén. För att klara detta skall det inom kommittén finnas en typansvarig under vars ansvar alla rättelser, ändringar och distribution skall ske.
4. Kontaktpersoner från olika regioner skall ingå så att erfarenheter både kan inhämtas och spridas på ett effektivt sätt. Styrelsen förutsätter att kontaktpersonerna håller kontakt med medlemmarna inom regionen och hjälper dem på det sätt som är lämpligt inom varje region.
5. Inom kommittén skall även finnas person(er) som skall svara för utvecklingsarbete på lite längre sikt för att vi i en framtid skall få ännu bättre program.
6. Medlemmarna i kommittén skall ha tillgång till programmen i såväl kompillerad som källtextform.

Typansvariga är nu:

För DISGEN, DISREG på ABC: Lars Blomberg
För DISGEN, DISREG på PC: Björn Johansson
För DISGEN, DISREG på Step/One: Jonas Medin
För DISGEN på Macintosh: Arne Wallgren

Styrelsen hoppas att den får förslag på deltagare så att kommittén kan starta i höst.

EKONOMI

Den framgångsrika försäljningen av DIS-programmen innebär att föreningens ekonomi är bättre än budgeten. Detta ökar möjligheterna att ge de nya regionalföreningarna ytterligare ekonomisk starthjälp. Nuläget är att dessa får 1500 kr vid starten vilket alltså kan ökas. Dessutom går, pga tidigare styrelsebeslut, 20 kr av medlemsavgiften 70 kr per år till dessa.

Regionalföreningarna kan på samma sätt som DIS-VÄST ta ut ytterligare avgifter för de ändamål de själva bestämmer. Behov och möjligheter får avgöra storleken.

NORDISKT DIS-SEMINARIUM

Den 12-13 november 1988 äger årets nordiska seminarium om Användningen av data i släktforskningen rum på LO-skolen, Holbäckvej 70, HELSINGÖR, Danmark. Det är 'DIS-DANMARK' inom Samfundet för dansk genealogi och Personhistorie, som står som arrangör.

Programmet, som sträcker sig från Lördag 12 nov kl 13.00 till Söndag 13.11. kl 16:00, innefattar bl a föredrag om

- Modern - datakommunikation över telefonnettet
- Databaser og standarder för filöverförel (GED-COM)
- Hvor langt er mormonerne med släktforskningsmateriale, og vhorndan kan jaeg bruge det?
- En konsangvinitets-betegnelse

Priset för deltagande är:

Utan övernattnng: DKK 550:-
Med övernattnng i enkelrum: DKK 800:-
Med övernattnng för äkta par i dubbelrum:
DKK 1360:-

I priset ingår eftermiddagskaffe, middag och kvällskaffe på lördagen, frukost (för övernattnande), förmiddagskaffe, lunch och eftermiddagskaffe på söndagen.

Anmälan, tillsammans med anmälningsavgift på DKK 200:-, göres på den talong som finns i slutet av DISKULOGEN.

Vill Du hålla ett 15-20 min föredrag inom ämnet Datoranvändning i släktforskning, skall du anmäla det till J. Papsøe samt bifoga ett 1-2 A4-sidor med en resumé över innehållet senast 1 oktober.

DIS kommer att vara representerade och beräknar att bidra med något eller några föredrag kring vår verksamhet, sannolikt tar vi upp DISGEN och DIS Släktforskarregister samt våra försök med kommunikation och databaser.

FÖRENINGSLOKALEN

Som kanske en del medlemmar känner till så har vi delat föreningslokal med ÖGF i Linköping. ÖGF har av bl a ekonomiskäl sagt upp lokalen till 1 okt 1988 och vi har övertagit den helt och hållet. Det är ju en källarlokal och på det viset inte idealisk i alla sammanhang men de alternativ som funnits har varit alltför dyra.

En bidragande orsak till att vi tagit hela lokalen är också att vi nu får övernattningsmöjlighet där för de av våra styrelsemedlemmar som inte bor i Linköping. Dessutom har vi nu möjlighet att ta hand om färdiga vigsellängder i Claes-projektet och på så sätt ge PO lite bättre plats hemma.

Som framgick av Diskulogen nr 11 så är vår nya dator en AT placerad där och en laserprinter kommer snart att anskaffas.

Vi hoppas på att detta skall ge oss möjligheter att på ett lättare och bättre sätt informera medlemmarna. Dessutom skall det underlätta för våra programmerare att utveckla nästa generation DISGEN.

Till nästa Diskulog hoppas vi att kunna rapportera hur det blivit när vi möblerat färdigt.

DIS PÅ BOKMÄSSAN

Under tiden 18 - 21 augusti ägde Bok- och Biblioteksmässan, den 'Nordiska kulturmanifestationen', rum på Svenska Mässan i Göteborg. Tillsammans med Landsarkivet i Göteborg, Västra Sveriges Genealogiska förening, SVAR från Ramsele och Släktforskarförbundet delade vi en monter. Trots att montern låg något i utkanten av utställningshallen, fann många besökare vår utställning.

Montern bemannades kontinuerligt av DIS-medlemmar från DIS-VÄST med Bertil Magnusson i spetsen, samt i omgångar av från Linköping nedresta styrelsemedlemmar. Informationsmaterial om DIS verksamhet och programvaror samt om DIS-VÄST delades ut till alla nyfikna.

DIS presentation fokuserade på den nya versionen av DISGEN med demonstrationer på olika datorer, varav en med sin bildskärm förstörd och projicerad mot en vägg. Vi kunde glädja ett flertal intressenter med att direkt 'över disk' kunna sälja DISGEN.

Naturligtvis fanns också nya prov på Vigseregister samt exempel på vårt nya släktforskarregister. Det senare innehöll underlag från sex medlemmar. Efternamnsregistret omfattade ca 50 sidor medan Ortsregistret utgjorde ca 35 sidor. Som du förstår så är detta bara en blygsam början på ett på sikt stort och omfattande material.

Redan under utställningen fick vi alltså ett tiotal nya medlemmar som köpte DISGEN-program. Och förhoppningsvis kommer även fler intresserade att ansluta sig till vår skara när de i lugn och ro läst igenom våra 'reklam'-blad.

Björn

DISGEN PÅ MACINTOSH

DISGEN finns nu för Macintoshfamiljen. Programmet kan köras på Macintosh Plus, Macintosh SE och Macintosh II. I det senare fallet utnyttjas endast en del av bildskärmen. Den version av systemfiler som erfordras är version 3.1 eller senare. Dessa system accepterar sk hierarkisk filhantering, dvs program och datafiler kan läggas i "mappar" på disketten.

DISGEN får plats på en 800 kbyte diskett, varför man klarar sig väl med två diskettenheter, den inbyggda plus en ytterligare, där disketter med datafiler kan placeras. Det går t o m att klara sig med endast en diskettenshet, men då får man vara beredd att sitta och byta disketter fram och tillbaka.

Denna DISGEN-version motsvarar version 3.0 för andra datorer. Menyerna bygger på Macintosh's "knappar", i vilka man klickar för att komma till önskad funktion. Utskriften kan ske till ImageWriter eller till Laserskrivare, och man kan även välja mellan några olika teckentyper och teckenstorlekar för sin utskrift. Vidare kan man spara utskriften på en diskettfil, vilken därefter kan bearbetas med ordprogram.

Vid utskrift av datum kan man välja olika former, t.ex. "1988-02-03" eller "2 mars 1988" och man kan dessutom begära utskrift av veckodagar. Det senare ger veckodagens namn (ersatt med namnen på helgdagar, som varierar med påskens placering) enligt den svenska kalendern.

Macintosh-versionen av DISGEN accepterar 40 notiser per individ, vilket minskar behovet av tillägsnummer. Med hjälp av programmet kan man emellertid skapa filer av sina data i textformat, som kan användas av andra datorer. Det finns då möjlighet att få dessa i DISGEN-format med endast 20 notiser per individnummer.

För närvarande finns ett drygt 10-tal DISGEN-användare som har Macintosh-versionen. Tillsammans har dessa flera tusen sparade individer.

Önskemål har kommit om att programmet borde ge möjlighet att bidra till DIS släktforskarregister. Jag har därför nu lagt in en rutin, som skapar en fil med de data som ingår i underlaget för forskarregister. Detta kan sedan skickas till mig för överföring till ABC- eller IBM-format och därefter vidarebefordran till Linköping. De som redan erhållit programmet och är intresserade att delta i detta kan få sin programversion uppdaterad om de sänder programdisketten eller en tom diskett till mig.

En utveckling av programmet sker f n fortlöpande bl a efter påpekanden från användarna. Alla problem beror dock inte på programmet i sig. En användare fick felmarkering vid försök att göra utskrifter. Det visade sig att detta berodde på att den diskett som innehöll programfilerna dessutom var fylld med datafiler. Vid utskrift mellanlagras en fil på disketten, som alltså inte får vara helt full. Det är värdefullt om eventuella fel eller brister rapporteras.

Arne Wallgren

P.S.

Vi 'programmakare' i Linköping hade tillfälle att testa denna DISGEN-version i våras. Vi imponerades av Arnes arbete och kan varmt rekommendera den. Versionen ligger väl snarare i paritet med version 3.3 eller 3.4 av DISGEN för MS-DOS maskinerna. En del detaljer kanske saknas jämfört med dessa, men samtidigt finns det andra detaljer, se ovan, som vi inte har i de övriga versionerna. Dessutom bjuder ju Macintosh-datorn i sig ett intressant användarsnitt, med symboler och sk "mus". Den senare har Arne tagit väl vara på i sin version.

D.S.

Du kan alltså beställa DISGEN för Macintosh genom att direkt ta kontakt med Arne som förser dig med beställningsblankett och program. Priset är detsamma som för övriga versioner av DISGEN, dvs 500:- och programmen levereras per postförskott. Adressen till Arne är:

Arne Wallgren, Skolvägen 29 a, 433 61 PARTILLE

TIPS FÖR DISGEN/MS-DOS

Från några användare har influerat detaljer som jag tycker är viktiga att förmedla. Det finns också ett och annat fel som också korrigerats se'n sist.

- Att ta med text från ordbehandlare har visat sig svårare än beräknat. Eftersom olika ordbehandlare fungerar på olika sätt, de lägger in speciella styrtecken som används vid utskrift med det egna programmet, är det svårt för DISGEN att veta hur dessa skall tolkas. Därför förväntar sig DISGEN att innehållet i textfilen har ett RENT ASCII format, dvs inga styrtecken får förekomma bland bokstäverna. Detta erhåller man från ordbehandlaren om man lagrar sin text i t ex ASCII-format, DOS-format eller 'icke-text' format. De olika ordbehandlarna benämner detta format på olika sätt. Titta närmare i din egen dokumentation för programmet ifråga.
- På en Tredje diskett med DISGEN kommer en kopia av en amerikansk ordbehandlare - PC-Write. Denna går utmärkt att använda till DISGEN. Och till annat också naturligtvis. Programmet är av typ Shareware, dvs man får kopiera och sprida det utan restriktioner. Hjälpinformationen i denna är på engelska!
- Ett annat problem med ordbehandlare kan vara att de lagrar bokstäverna å, ä, ö, Å, Ä och Ö med en annan kod (7-bitars kod) än den DISGEN (och datorn själv använder). Detta märks om det t ex står '[', ']', '{', '}', '\', eller '| ' istället för dessa. Har du ett program som tidigare ingick på DISGEN-disketten, som heter KONV.EXE, kan detta användas för att konvertera text med 7-bitars kod till DISGEN's (och datorns egen) 8-bitars kod. KONV kommer i fortsättningen också ingå i den Tredje disketten till DISGEN, som omnämns på annan plats.
- Några brister finns det förstås i DISGEN också med anknytning till text från ordbehandlare. I version 3.5 eller 3.5/2 (se DISGENs huvudmeny) kan man få upprepning av sista orden från en textfil vid utskrift. För att undvika denna störande defekt bör man lägga in en TOM rad som sista rad i textfilen, då försvinner upprepningen vid utskrift. I version 3.5/3 är felet åtgärdat.
- Det är viktigt att komma ihåg att om du inte använder styrtecknen '=', '<' eller '>' i text annat än i samband med markering av datum, orter, namn och textfil, t ex =O<....> (se användarhandledningen, sida 59-61).

Om du har ett extra '=' någonstans och du gör utskrifter med underlag för person- och ortsregister, kan dessa underlag bli defekta och det sorterade person- eller ortsregister kan komma att sakna ett obekant antal namn eller orter.

- Om du använder källa-fältet i händelsenotiserna, kan du ju välja att skriva ut dessa eller ej (se användarbeskrivningen sid 109). Om det visar sig att du saknar en sådan uppgift, även om du har en sådan lagrad och dessutom beställt utskrift av dem, kan det bero på att texten i det saknade källa-fältet börjar med mellanslag. Om du tar bort detta, kommer du säkert få ut källuppgiften igen.
- Som en användare mycket riktigt påpekat, kommer inte källa-uppgift för giftermål med på ansedlarna. Detta är ännu inte åtgärdat, och det finns inget provisoriskt att göra för att komma runt det hela. Så du får leva med denna brist ett tag till - jag tror inte att smärtan är alltför stor. Rättelse kommer naturligtvis att införas i programmet så snart vi får tid.

En genomgång av användarbeskrivningen kommer att göras och alla felaktigheter tas upp i en rättelselista. Denna lista kommer att bifogas nästa DISKULOG.

Björn

EN TREDJE DISKETT

DISGEN levereras som bekant på två 360 kbyte disketter. Då det är dåligt med plats för ytterligare material på dessa för de tillägsprogram, som blivit populära, kommer ytterligare en diskett att ingå i DISGEN-leveranserna. På denna tredje diskett finns:

ED.EXE - en ordbehandlare med namnet PC-Write, som lämpar sig för textfiler i DISGEN. Programmet är av typ 'Shareware', dvs det får kopieras och spridas utan restriktioner. Anvisningarna i programmet är på engelska. En kort översättning finns i filen ED.DOC

FÖRLUST - ett program som automatiskt tar reda på vilka individnummer som skall anges som anförluster till DISGEN. Programmet kan själv skriva in uppgifterna på filen DOUBLES.DAT.

827 - Detta är en tabell för konvertering av data från en IBM-kompatibel PC till en skrivare som utnyttjar endast 7-bits kod för bokstäverna Å, Ä och Ö. Med hjälp av denna tabell kan datorn anpassa texten så att dessa bokstäver blir 'läsliga' på en sådan skrivare.

ANTRAD - ett program som beskrevs i Diskulogen nr 10. Programmet har utvecklats av Jonas Medin och är inte helt uttestat på mer än Ericsson PC med Facitskrivare. Men det kan vara värt försöket att prova. Med följer en BASIC källtext för den som är i behov av ändringar på egen hand.

Till alla dessa filer finns på disketten textfiler med beskrivningar. Filerna har namn som slutar på '.DOC'.

Björn

DIS-DANMARK

Samfundet for dansk genealogi og Personalhistorie

NORDISK SEMINAR

o m

DATAANVENDELSE I SLÆGTSFORSKNING

REGISTRERINGSBLANKET

Undertegnede ønsker at deltage i seminaret.

Efternavn: _____

Fornavn(e): _____

Adresse: _____

Postnr.: _____ By: _____

Telefon: _____

Jeg kunne tænke mig at holde et foredrag.
En til to A4-sider sendes til: J. Papsøe, Trolldager 8, DK-2950 Vedbæk.

Registreringsblanketten og registreringsgebyret (DKK 200) sendes til:

DIS-DANMARK
Finn Andersen
Grysgårdsvej 2
DK-2400 København NV.
Postgiro nr.: 1 06 57 34

Underskrift